

Seat No. _____

No. of Printed Pages: 02

[4]

SARDAR PATEL UNIVERSITY

Bachelor of Arts (Semester 6) July - 2023

UA06CSAN36 (નૈષધીયચરિતમ્ (પ્રથમ: સર્ગ:)- શ્રીહર્ષ:) ।

Date: 1-8-2023, Tuesday

Time: 10:00 AM To 01:00 PM

Total: 70 Marks

પ્રશ્ન - ૧ (અ) શ્લોકોનો અનુવાદ કરો. (ગમે તે બે) (10)

1. નિપીય યસ્ય ક્ષિતિરક્ષિણઃ કથાં તથાદ્રિયન્તે ન બુધાઃ સુધામપિ ।
નલઃ સિતચ્છત્રિતકીર્તિમણ્ડલસ્ય રાશિરાસીન્મહસાં મહોજ્જ્વલઃ ॥
2. સ્મરોપતપ્તોઽપિ ભૃશં ન સ પ્રભુર્વિદર્ભરાજં તનયામયાચત ।
ત્યજન્ત્યસૂઝ્શર્મ ચ માનિનો વરં ત્યજન્તિ ન ત્વેકમયાચિતવ્રતમ્ ॥
3. ત્વદપ્રસૂચીસચિવઃ સ કામિનોર્મનોભવઃ સીવ્યતિ દુર્યશઃપટૌ ।
સ્ફુટન્ન પત્રૈઃ કરપત્રમૂર્તિભિર્વિયોગિહદારુણિ દારુણાયતે ॥
4. પદે પદે સન્તિ રણોદ્ભટા ન તેષુ હિંસારસ ઇષ પૂર્યતે ।
ધિગીદ્દશન્તે નૃપતેઃ કુવિક્રમં કૃપાશ્રયે યઃ કૃપણે પતત્રિણિ ॥

પ્રશ્ન - ૧ (બ) વાક્યો સ-સંદર્ભ સમજાવો (ગમે તે બે) (10)

1. ચતુર્દશત્વં કૃતવાન્ કુતઃ સ્વયં ન વેદિ વિદ્યાસુ ચતુર્દશસ્વયમ્ ।
2. કુતઃ પરં ભવ્યમહો મહીયસીં તદાનનસ્યોપમિતૌ દરિદ્રતા ।
3. સ્મરઃ સ રત્યામનિરુદ્ધમેવ ચત્સૃજત્યયં સર્ગનિસર્ગ ઈદ્દશઃ ।
4. તૃણેન વાત્યેવ તયાઽનુગમ્યતે જનસ્ય ચિત્તેન ભૃશાવશાત્મના ।

પ્રશ્ન - ૨ નૈષધીયચરિતમ્ નો કથાસાર આપી તેનું સાહિત્યિક મૂલ્યાંકન કરો. (15)

અથવા

પ્રશ્ન - ૨ શ્રીહર્ષની કૃતિઓનો વિસ્તૃત પરિચય કરાવો. (15)

પ્રશ્ન - ૩ નૈષધીયચરિતમ્ને આધારે તત્કાલીન સમાજદર્શન કરાવો. (15)

અથવા

પ્રશ્ન - ૩ નૈષધીયચરિતમ્ નું મૂલકથાવસ્તુ જણાવી, કવિએ કારેલાં પરિવર્તનો અને નવસર્જનોની સમીક્ષા કરો. (15)

પ્રશ્ન - ૪ ટૂંકનોંધ લખો (ગમે તે બે)

(20)

1. શ્રીહર્ષનું જીવન.
2. નલનું પાત્ર.
3. અશ્વવર્ણન
4. દમયંતીની ઉત્કંઠા.

—————x—————